



Wij **leven** van de **Geest**

Vindplaats van
geloof, hoop en liefde

December 2020

classispredikant: ds. Trinetta (W.T.V.) Verhoeven, t.verhoeven@protestantsekerk.nl
telefoon: 06 31 99 14 70

scriba: ouderling Willem Seine, classisscriba-utrecht@protestantsekerk.nl

website: <https://classis-utrecht.protestantsekerk.nl>

Inhoud

- **meditatie**
- **overlijden ds. Wouter Schraven**
- **impressie van het werk**

Wees heilig, want Ik ben heilig ... en Ik heilig jullie.

Leviticus 11: 44, 45; 19: 2; 20:26; 21:8

Wat zouden we in de kersttijd Leviticus lezen? Wat zouden we überhaupt met Leviticus moeten? Ik lees niet vaak in het boek Leviticus en professor den Dulk moet me erop wijzen dat het een bijzonder boek is.

In het boek Leviticus draait het om heiliging. Heilig, heiligen: nergens komen deze begrippen zo vaak voor als in het boek Leviticus. God presenteert zichzelf met de uitspraak: Ik ben heilig en Hij spreekt de mensen aan als 'heiligen'. De functie van het begrip heiliging ligt in de typering van de onomkeerbare relatie tussen God en mensen. Als God tot ons zegt: Jullie zijn heiligen, dan geeft Hij ons de kracht om onze menselijke waardigheid te kunnen ontvangen en te bewaren, mens te zijn voor Gods aangezicht. God zoekt de gemeenschap met ons en daagt ons uit de gemeenschap met Hem te zoeken.

Communicatie wordt vanouds onderhouden door cadeautjes. We kunnen erover meepraten in deze decembertijd. Door feesten en het geven van cadeaus worden relaties onderhouden. Het boek Leviticus noemt geschenken, de offers, in de hoofdstukken 1 – 7 en sluit af met de feesten hoofdstukken 23 – 27. Geschenken en feesten stichten gemeenschap. Maar Leviticus bewaart de oproep om feest te vieren tot het slot van het boek. Feest is niet het begin van de communicatie maar de vervulling.

Ik vind het in deze tijd van feesten kritisch na te denken over de rol van het feest. We hebben afscheid genomen van offers. Leviticus zouden we als een gepasseerd station kunnen zien, ware het niet dat Paulus in zijn brief aan de Romeinen ons oproept onze lichamen tot een levend offer te stellen: ons menselijk bestaan als een geschenk, dat bedoeld is voor gemeenschap.

De kerk heeft een tijd van bezinning ingesteld op weg naar de grote feesten. Advent is een tijd van bezinning. De diensten zijn sober van karakter. Advent nodigt ons uit om in te keren. Het is tijd om na te denken over wat ons van de relatie met God afhoudt. Dat is niet altijd fijn. Sterker: we staan niet graag stil bij schuld. Als wij de inleidende hoofdstukken van Leviticus lezen, is dat misschien nog wel het meest vervreemdend, als hij spreekt van zonde en schuld. Maar het is een weg die gegaan moet worden om bij het feest uit te komen, om bij de stal uit te komen, bij het kind in de kribbe.

Laten we kerst vieren, misschien anders dan anders, maar met vreugde om Zijn boodschap van heil en heiliging.

Overlijden ds. Wouter Schraven

Van de Protestantse Gemeente Lopik ontvingen we het volgende bericht:

Onze geliefde ds. Wouter Schraven is op 4 december overleden. Hij was al lange tijd ziek en kende het afgelopen jaar goede en minder goede periodes. Het is opeens hard gegaan. We zullen hem ontzettend missen. Hij was onze herder, werkte verbindend in onze gemeente en was een voorbeeld in omzien naar elkaar. We kijken in dankbaarheid terug op zijn periode in onze gemeente.

Onze gedachten gaan uit naar de weduwe, kinderen en kleinkind en natuurlijk naar de gemeente. We verliezen een begenadigd pastor in onze kerk.

Impressie van het werk

Het wordt een andere kerst dan we gewend waren: geen volle kerken, maar kleine groepen, of helemaal online. Verschillende gemeenten kozen er ook voor weer net als in maart helemaal online te gaan. Ik begrijp dat goed. De situatie is ernstig genoeg. De lockdown kwam niet helemaal onverwacht maar we moesten allemaal weer schakelen. Het CIO, het overleg van kerken en overheid, minister Grapperhaus en menig burgemeester vragen ons dringend online te gaan. De landelijke kerk heeft gekozen minder strak dan het CIO de kerken de keuze te laten tussen afschalen en het houden op 30 mensen. Een bewuste keuze, zegt woordvoerder Marloes Nouwens. 'De overheid houdt de mogelijkheid om met dertig mensen samen te komen open, en wij hoeven niet strenger te zijn dan de overheid. Daarnaast zijn er verschillende typen gemeenten, die elk hun eigen afwegingen zullen

maken.' De overheid biedt die ruimte omdat er vrijheid van godsdienst is en zij niet het recht heeft kerkgang te verbieden. Gemeenten mogen of moeten zelf een keuze maken.

Tijdens het kerstplatform van onze classis werden er nog mooie voorbeelden uitgewisseld van hoe we kerst zouden kunnen vieren. Zo'n platform maakt nieuwe energie vrij. Mensen uit verschillende gemeenten raken met elkaar in gesprek. De ene gemeente blijkt veel voorzichtiger te zijn dan de andere. Over het algemeen blijkt deze tijd tot veel missionair elan te inspireren. We zijn ons bewust dat veel mensen die daar nu juist behoefte aan hebben, niet naar de kerk kunnen komen. Corona maakt heel wat creativiteit los. Als bijlage vindt u een huisliturgie om thuis te gebruiken, als u de dienst in de kerk moet missen. Want kerst gaat door!

Als classispredikanten zijn we geroepen geestelijk leiding te geven. Een van de manieren waarop wij dat doen is het geloofsgesprek stimuleren. In het geloofsgesprek willen we onze eigen kleine verhalen verbinden met het grote verhaal van de Bijbel. Het geloofsgesprek begint klein met onze kinderen. Een verhaal voor het slapen gaan, een verhaal bij de maaltijd. Een verhaal van licht in het duister in een wereld die donker is. Waar kunnen wij het scheppingslicht verbinden met het licht of juist het ontbreken van licht in onze wereld. Kinderen hebben verbinding nodig. Maar het belang van verbinden van kleine en grote verhalen houdt niet op. Het christendom is een religie vol verhalen. De Bijbel wil mensen door verhalen zin en betekenis aan ons leven geven. Onderzoek geeft aan dat mensen die hun eigen levensverhaal kunnen vertellen, sterker in het leven staan. Het oude testament is duidelijk in een narratieve, verhalende cultuur ontstaan. Maar het is niet altijd eenvoudig klein en groot verhaal te verbinden. Ik denk dat de coronacrisis laat zien, dat het van belang is de stap te wagen. Precies dat hebben we met vijf classispredikanten gedaan: de stap gewaagd en het grote verhaal van de Bijbel verbonden met alle kleine en grote coronaverhalen. Wat doen we als we het vertrouwen in de overheid verliezen? Wat als we van verdriet bijna niet verder kunnen? Hoe houden we hoop? In de Bijbel staan in de psalmen hele menselijke antwoorden. Niet voor niets verbinden wij onze verhalen met de verhalen in de psalmen. Er zijn een aantal momenten om in januari daarover met elkaar in gesprek te gaan: 18, 19 en 20 januari.

Voor meer informatie en opgaven: [Als het leven kantelt / Materiaal over samenwerking / Toerusting | klaasvanderkamp.nl](#)

Ik praat u graag bij over mijn werkzaamheden. Viermaal per jaar komt het FUGO-beraad samen, een groep van voorgangers uit verschillende kerken. U hoort daar niet vaak van. Oecumene verloopt de laatste jaren ook veel minder soepel dan voorheen. Toch hecht ik eraan in ieder geval in gesprek te blijven. Tijdens het oecumenisch beraad waarin ik ook namens u deelneem, spreken we over het geloof dat we delen. Begin december vertelde iemand uit de koptische kerk van Utrecht over de sacramenten. Bij de Kopten wordt geleerd dat brood en wijn tijdens het avondmaal veranderen in lichaam en bloed van Jezus Christus. Het is een reële verandering, ook al zal je dat wetenschappelijk niet vast kunnen stellen. Maar zei hij: hoop die gezien wordt, is geen hoop. En ik vond dat een mooie uitspraak die ik graag aan u doorgeef. Met een zo'n uitspraak is mijn dag weer goed. Ook de oosters-orthodoxe vader Theodoor sprak over de sacramenten. Met de oosters-orthodoxen hebben wij geen tafelgemeenschap. Door het jaar zijn wij niet welkom ter communie. De uitzondering is de Paasnacht. Als een voorsmaak op het koninkrijk zijn alle gedoopten in die

nacht welkom aan de tafel van de Heer. En wat ik ook niet wist: hier in Nederland worden in de oosters-orthodoxe kerk mensen die overkomen uit een andere kerk niet opnieuw gedoopt. Ook dat was nieuw voor mij. We hebben een doopovereenkomst met de Syrisch-orthodoxe kerk, maar zo ver ik weet niet met de oosters-orthodoxe kerk. Mooi dat we ongemerkt toch dichterbij elkaar komen.

Hoe belangrijk is het dat we dichterbij elkaar komen. In de protestantse kerk werkt Shadi Haddad om onze kerk en migrantenkerken dichterbij elkaar te brengen. Shadi Haddad is een bevlogen christen die zelf als migrant, als vluchteling naar Nederland kwam en nu zich inzet voor de contacten met migranten. In onze classis is een Platform Interculturele Kerken in Utrecht actief. De ervaring is dat de contacten vaak nog wat stroef verlopen. Gelukkig zijn er ook mooie voorbeelden. Shadi Haddad zei tegen mij: Laten we over een gezamenlijk doel spreken. De Nederlandse kerk krimpt. We hebben samen zorgen over de nieuwe generaties. Kunnen we elkaar daar niet vinden? Ik vond dat wel een mooie gedachte. In plaats van verschillen te benoemen kunnen we samen zoeken hoe wij elkaar kunnen versterken en bemoedigen. Heeft u in uw woonplaats een contact met een migrantenkerk? Het kan u verrijken. Ik krijg zo nu en dan een kerkblad van een kerk waar ik op bezoek ben. Zo las ik in het kerkblad van de protestantse gemeente Vleuten – de Meern over de groene kerk. *Meestal hebben we het in stukjes van de Groene Kerk over duurzaamheid. Maar hoe we omgaan met de medemens is ook een belangrijk onderdeel van het Groene Kerk zijn. En dan gaat het niet alleen over hoe we omgaan met mensen ver (..), maar ook hoe we omgaan met mensen dichtbij. En daarbij gaat het niet alleen om voedsel, geld of tijd geven, maar vooral over hoe wij in de dagelijkse omgang met onze naasten – vaak onbewust - discrimineren, bevooroordeeld of onverschillig zijn.* Contacten met migrantenkerken kunnen ons helpen de naaste in beeld te krijgen. Kijk eens om u heen.

Op de website van de classis vindt u een bericht van Kerk in Actie. Ik hoef u niet te vertellen dat zij onze diaconale lijn in de kerk vertegenwoordigen, dichtbij en wereldwijd. U krijgt regelmatig verzoeken om uw gaven te geven. Nu vraagt Kerk in Actie om u te verbinden met een bepaalde regio. De classis Utrecht wordt gevraagd om de aandacht te richten op het Midden – Oosten. In deze regio zijn meerdere projecten van Israël naar de Golfstaten, Syrië, Libanon en Egypte. Op de website van de classis leest u meer daarover: <https://classis-utrecht.protestantsekerk.nl/nieuws/utrecht-mo/>

Ik ben me wel bewust dat u veel hebt moeten geven in de laatste tijd. In sommige gemeenten heerst vermoeidheid. Het is ook niet gemakkelijk om vol te houden. Houd moed, wil ik zeggen. Ik ben blij dat er ook veel doorgang vindt. Ik kreeg bericht van een boek dat uitkomt bij het 200-jarig bestaan van het Witte Kerkje in Odijk: Van kerk en Dorp, 200 jaar Witte Kerkje van Odijk. Het fraai gebonden boek telt 304 pagina's en de prijs bedraagt € 24,95. Het is online te koop via <http://www.pknodijk.nl/200jaar.php> en wordt geleverd vanaf 22 december.

In het weekend van 12 en 13 december werden hakenkruizen op de deur van de ULUMoskee in Utrecht en op twee synagogen geklad. Als classis lieten we Moskeebestuur en synagoge weten dat we geschokt waren. We kunnen ons goed voorstellen dat zij zich daardoor bedreigd voelen. In de kerk bereiden wij ons voor op het kerstfeest. We spreken

van licht in het duister. De hakenkruizen trekken ons in het duister van discriminatie en geweld tegen minderheden. We kunnen in geloof alleen maar van onze solidariteit getuigen.

Ik sluit graag met een zegenbede:

(Frans Cromphout)

Moge de weg je zeggen:

volg me maar

Moge de ster je zeggen:

richt je vaart op mij

Moge de grond je zeggen:

bezaai me.

Moge het water je zeggen:

drink me

Moge het vuur je zeggen:

warm je

Moge de boom je zeggen:

schuil in mijn schaduw

Moge de vrucht je zeggen:

pluk me, eet me.

En als je de weg kwijtraakt;

geen vaste grond meer vindt

en dreigt te verdrinken;

Als het vuur is gedoofd en je kou lijdt

in een nacht zonder sterren;

als de bomen kaal zijn

en je honger en dorst hebt,

Dan moge Zijn STEM je zeggen:

Wees niet bang, Ik zal er zijn. Amen.

Met hartelijke groet,

Ds. Trinette Verhoeven

